నవీన్.

తీరిన కోరిక

ఐ హేట్ హర్.... ఐ హేట్ హర్ విత్ ఆల్ మై సోల్ అండ్ హార్ట్.... బొగ్గులు తేవాలట.... బొగ్గులు.... తన జీవితంలోకి బొగ్గులే తెచ్చింది.... మల్లెలు తెస్తుందనుకొన్నాడు, మందారాలు తెస్తుందనుకున్నాడు. మకరందం కురిపిస్తుందనుకున్నాడు. మాధుర్యంతో ప్రపంచాన్ని మరపిస్తుందనుకున్నాడు. కాని బొగ్గులు.... బొగ్గులు తెచ్చింది...."వచ్చేటప్పుడు బొగ్గులు తీసుకరాకపోతే రాత్రికి వంట సున్న." ఎంత నిర్లక్ష్యం.... ఎంతఅహంకారం.... ఎంత బాధ్యతారాహిత్యం.... ఎంత తేలికతనం....తన సంపాదన మీద, తన బ్రతుకుమీద....మార్కెట్‌లో తనవిలువ మీద.... ఛీ....ఛీ.. ఛీ... ఈ ఆడవాళ్ళంతా యింతే. తమ ఆర్థికావసరాలు తీర్చే ఒక సాధనంగా వాడుకుంటారు మగవాన్ని. మగవాడు ఆ సాధనం కావటంలో ఫెయిల్ ఐతే వాడిని ఎంత అపహాస్యంపాలు చెయ్యటానికి కూడా వెనుకాడరు. ఇది లాస్ట్ వీక్ కదా.... తన దగ్గర నయాపైసా లేదని తెలుసు కదా.... ఎందుకలా బొగ్గులు తెమ్మని పురమాయిస్తుంది? తను ఎలా తేగలడు. ఏ పక్కవారింట్లోనో అరువు తెచ్చి ఎలాగో ఈ రెండు రోజులు గడపకూడదు? అబ్బే...ప్రక్కవారిని అడగదట.. ఇంటింటికి బిచ్చమెత్తదట.... కాని తను మాత్రం ఎవడిదగ్గరకో వెళ్ళి కాళ్ళాపడి డబ్బు సంపాదించి, బొగ్గులు కొనుక్కొనివస్తే వంట చేస్తుంది....తన పెళ్ళైనప్పటి నుండి చూస్తున్నాడు... సావిత్రిలో ఆ గర్వం.... ఆ నైర్లక్ష్యం.... తనంటే ఆ తేలికభావం.... తమ పుట్టింటివాళ్ళు బాగా డబ్బున్నవాళ్ళనే ఆ సుపీరియార్టీ కాంప్లెక్సు.... తన అన్నగాడెవడో తహసిల్దార్ అనే బింకం... అంతగొప్పవాళ్ళయితే తనకెందుకిచ్చారు? ఏ మహారాజ కుమారుడికో యిచ్చి చెయ్యక పోయారా? ఒంటిస్తంభం మేడమీద కూర్చోబెట్టి ప్రతిరోజూ పూజచేసేవాడు.... అసలు తనన్నా, తను చేస్తున్న ఉద్యోగమన్నా సావిత్రికి యేమాత్రం గౌరవం లేదు....ఆకారణంగానే తనంటే అంత నైర్లక్ష్యం....తేలికభావం ... ఆ నైర్లక్ష్యాన్ని, ఆ తేలికభావాన్ని ఎలా అణచెయ్యాలో తనకి అంతుపట్టటంలేదు ...

రాజారావు ఇంటినుండి కాలేజి వైపునడుస్తున్నాడు. అతని చేతిలోఉన్న చిన్న నోట్‌బుక్ నలిగిపోతున్నది. దార్లో ఇద్దరు ముగ్గురు స్టూడెంట్స్ "గుడ్‌మార్నింగ్ సర్" అంటున్నా రాజారావు గమనించటం లేదు.

సావిత్రిని మొదటిసారిగా చూసినప్పుడు ఎన్ని మధుర స్వప్నాలలో తేలి పోయాడు.. సావిత్రి నిజంగా అందమైంది. (ఆమె గర్వానికి కారణం కొంతవరకు ఆ అందమనికూడా తనకి చాలాసార్లనిపించింది.) ఏ ఊర్వశో, మేనకో దివినుండి భువికి తనకోసం దిగివచ్చిందనుకున్నాడు. ఆమెతో గడపబోయే జీవితాన్నిగూర్చి ఎంత భావకవిత్వం రాసుకున్నాడో తనలో తను. ఎన్నియుగాలుగానో తను సావిత్రి కోసం ఎదురుచూస్తున్నాననుకున్నాడు. ఆమెలో ఐక్యమైపోయి తరతరాలుగా అనుభవిస్తున్న నిరంతర తపనని, విరహాన్ని తీర్చుకోవాలనుకున్నాడు. చలంగారి ఊర్వశీ, పురూరవుల్లా... సావిత్రీ తనూ గొప్ప ప్రేమమయ, శృంగారమయ జీవితాన్ని గడపాలనుకున్నాడు.... పెళ్ళయ్యింది... కలల్లోనుండి వాస్తవంలోకి వచ్చాడు. అందం తను అనుకున్నంత పవిత్రమైనది, అలౌకికమైనది కాదనిపించింది. సావిత్రిలో ఐక్యమై తన జీవితాన్ని తరింప చేసికోవాలన్న తన కోరిక తీరలేదు.... అసలు సావిత్రికి తనకి మధ్యయెన్నో తెరలు.... సావిత్రిలో ఎప్పుడూ ఆ అంటీ అంటనితనం యేదోమాయ.... తనకర్థంకాని యెన్నో లోకాలు....ఆలోకంలోకి తనని రానివ్వదు. తను వెళ్ళలేడు... ఆమాయని మాయంచెయ్యలేడు. సావిత్రి అందం తనకో ఎండమావి అయ్యింది. వెర్రిగా ఆ ఎండమావిని అనుభవించాలనుకుంటాడు. వెర్రిగా ఆ ఎండమావికోసం పరుగెత్తుతాడు- కాని ఆ అందానికి, తనకి మధ్య అశేషమైన అఘాతాలున్నాయి. ఆ అందం తనది కాదు. తనది చేసుకోలేడు ... అదో అడవికాచిన వెన్నెల...

తనంటే సావిత్రికి ఆ నిర్లక్ష్యం ఎందుకో తనకర్థంకాదు. తనకేం తక్కువ? అందంగా లేడా? తను ఎం. ఏ. చదివే రోజుల్లో తమకి పొలిటికల్ థాట్ చెప్పే మేడమ్ (చాలా అందంగాఉండేది....కొంచెం వయస్సెక్కువైనా....) తననెప్పుడూ "ఎవెరీస్మార్ట్‌బోయ్" అనటం మరచిపోలేదు....తన క్లాస్‌మేట్ ఉమ తనకేసి ఆశగా చూడటం ఎప్పుడూ జ్ఞాపకం వస్తుంది ... కాని సావిత్రి ... ఒక్కసారైనా.... తన జుట్టులోకి చేతులుపోనిచ్చి, (తన భార్య తనజుట్టులోకి చేతులు పోనిచ్చి మాట్లాడాలని

తన గాఢమైన కోరిక) తన కళ్ళల్లోకి పరవశంతో చూస్తూ, తన హృదయం మీద వాలిపోయి "మీరు ఈ సూట్‌లో చాలా బావుంటారండి .... ఈ కలర్ మీకు అద్భుతంగా ఉంటుంది" అంటుందా? పోనీయ్ .... తను "నువ్వు ఈ చీరెలో అద్భుతంగా ఉంటావు....ఈ చీరె కట్టుకో'' మంటే "అబ్బే! ఆ చీరెలో అమ్మమ్మలా గుంటాను....యేం సెలక్షనండీ'' అంటుంది_ఒకసారెప్పుడో బట్టలషాప్ కెడితే ఎవరో ఒక అందమైన యువతి ఒక చీరె బేరమాడుతూంటె చూసాడు. ఎందుకో తనకా చీరె వెంటనే నచ్చింది_ (ఆ యువతి అందంగా ఉండటంవల్ల ఆ చీర అందంగా కన్పించిందేమోనని ఆ తర్వాత అనుకున్నాడు.) సావిత్రి ఆ చీరెలో యే వైజయంతిమాల లాగానో ఉంటుందనిపించింది. వెంటనే ఆ చీర ఆ అమ్మాయి అడిగిందానికంటే ఐదు రూపాయలు ఎక్కువిచ్చి .... సావిత్రిని .... తన ముద్దుల భార్యని....సంతోషసాగరంలో ముంచెత్తాలని, ఆనంద పారవశ్యాలలో తేలించాలని ... కొండంత ఆశతో యింటికొచ్చాడు. "ఏడ్చినట్టుంది ...మీరిలాగే చెత్త చీరలకి డబ్బు తగలేస్తా"రంది....తన ముఖం మీదే....ఆ రాత్రంతా ఎంత నరకయాతనని అనుభవించాడో?

రాజారావు జేబులో నుండి దస్తీ తీసి చమట తుడుచుకున్నాడు....దస్తీ బాగా మాసిపోయి డర్టీగా ఉంది....ప్రతీరోజు చెప్తాడు సావిత్రితో "కాస్త దస్తీలు పిండి పెట్టమని'' .... ప్రతి రోజు కాలేజి కెళ్తూ, శుభ్రమైన దస్తీ జేబులో పెట్టుకొని వెళ్ళాలన్నదికూడా తీరని కోరికే అయ్యింది....వెధవ బ్రతుకు_గట్టిగా మాట్లాడితే అనాగరకంగా అసభ్యంగా ఉంటుందనే భయంతో ఎన్నింటిని సహిస్తున్నాడో....

తను ప్రతిరోజూ కాలేజికి వెళ్తుంటాడు కదా ...వెళ్ళేటప్పుడు ఒక్కసారైనా ప్రేమగా, గోముగా "మళ్ళీ ఎప్పుడొస్తారు....ఇంతసేపు ...ఇన్నియుగాలు మిమ్మల్ని విడిచి ఎలా ఉండను ...వచ్చేటప్పుడు నాకేం తెస్తారు...." అంటూ ఒక తీయని ముద్దిస్తుందా? అలా అన్పించుకోవాలని తనతో ఎన్నాళ్ళుగానో ఒక గాఢమైన కోరిక... పోనీయ్ తను వెడ్తుంటే "ఇదిగో....పెన్ను మఱచిపోయారు....బీరువా తాళపు చెవి మరచిపోతున్నారు....టెక్ట్స్ బుక్ మఱచిపోతున్నారు....ఎంత మతి మఱపుబాబు.... ఆ పిల్లలకేం చెప్తున్నారో....ఈ ఫ్లాస్కులో హార్లిక్సు పోసాను ... మధ్యాహ్నం తీసికోవటం మఱచిపోకండి .... ఆరోగ్యం జాగ్రత్తగా కాపాడుకోవటం తెలియనే

241

తెలియదు....పసిపిల్లాడి కంటే అన్యాయం" (పసిపిల్లోడికంటే అన్యాయం అని అన్పించుకోవటం తనకి చాలా యిష్టం .... మొన్నటి వరకు అమ్మ అంటుండేది మావాడు పసిపిల్లాడి కంటే అన్యాయమని) అంటుందా? కనీసం పుట్టింటికెళ్ళేప్పుడైనా "ఆరోగ్యం జాగ్రత్త"నో "హోటల్ తిండి మీ కసలే పడద"నో "నేనొచ్చే వరకు ఎంత చిక్కిపోతార"నో "మిమ్మల్ని విడిచి ఒక్క క్షణమైనా బతకగలనా వెంటనే తిరిగిరానూ!" అనో అంటుందా? ఈ కోరికకూడా తనకి తీరని కోరికేనా? ఈ విషయాలన్నీ ఎవరితోనైనా చెప్పుకునేవా? పుట్టింటి కెళ్ళాక ఉత్తరం రాస్తుందేమోనని ఎదురు చూస్తాడు. ఉత్తరాలు రాసికోవటం తనకి యెంతో యిష్టం. ఒక ప్రేయసిని ఊహించుకొని ఇలా ఇలా లవ్ లెటర్స్ రాసికోవాలని చదువుకునే రోజుల్లో ఎన్ని మధుర స్వప్నాలని కనేవాడో....సావిత్రి అసలు ఉత్తరాలు రాయదు....మొదట్లో తను ఎంతో రొమాంటిక్‌గా, పేజీలకొద్ది ఉత్తరాలు రాసేవాడు. "ఏమోనండి ఆ కవిత్వం నాకేం అర్థం కాలేదు...." అంది ...ఒక సారి చెత్తకాగితాలతోపాటు తనురాసిన ఉత్తరాల్ని బయట పారేస్తుంటే చూసాడు ...గుండెలు మండిపోయాయి. అప్పుడు అనిపించింది ...తనో అందమైన పశువుని చేసికున్నానని....సావిత్రి మీద చెప్ప లేనంత ఆగ్రహం, అసహ్యం కల్గాయి ..కాని యేమి అనలేకపోయాడు ...మండే గుండెల్ని తనే చల్లార్చుకున్నాడు .. యేమైనా అంటే అదో పెద్ద సీన్‌కి దారితీస్తుంది.... సావిత్రి రెచ్చకొట్టే మాటలు బాగా అనగలదు....మాట మాట పెరగటం ...గట్టిగా అటచుకోవటం తన కసహ్యం.... ఉత్త అనాగరికంగా, అసభ్యంగా, కొండజాతి ప్రజల కేచులాటలా ఉంటుంది....తను ఎప్పుడైనా యే కొంచెం గట్టిగా మాట్లాడినా వెంటనే సావిత్రి ఇదే ఆయుధం ప్రయోగిస్తుంది. "మనకి, అలగా జనానికి భేద మేముంది"...అంటుంది. (తనో అలగాజనం దాన్ని పెళ్ళి చేసికున్నాననే అర్థం ధ్వనిస్తుంది తనకా మాటలో)

తను యెన్నిసార్లో సరిపెట్టుకోవటానికి ప్రయత్నించాడు. తనకి కొన్ని పిచ్చి సెంటిమెంట్స్ ఉన్నాయని, పిచ్చికోరికలున్నాయని అవన్నీ ఉత్త బాల్యచేష్టలని.. వాటన్నింటిని నిర్దాక్షిణ్యంగా అణచేసికున్నాడు. అన్నింటి కంటె ముఖ్యం తనకి స్త్రీలంటే ఎంతో గౌరవం. ఒక వదేళ్ళ శరత్ సాహిత్యం, చలం సాహిత్యం "త్రాగి బ్రతికాడు." ఈ దేశంలో స్త్రీకి చాలా అన్యాయం జరిగిందని తరతరాలుగా స్త్రీని పురుషుడు హీనాతి హీనంగా తన పాదాల క్రింద అణచి పెడుతున్నాడని

పాతివ్రిత్యం అనే పేరుతో, స్త్రీని, యెలాంటి వ్యక్తిత్వం లేని ఒక బానిసగా తయారు చేసారని ఈ కారణంగా స్త్రీ మానసికంగా యెదగలేక పోతున్నదని కాబట్టి స్త్రీకి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం అవసరమని పురుషుడు, సమాజం, కట్టుబాట్లు మొదలైన కబంధ హస్తాల్లోంచి స్త్రీ బయటపడాలని–తను గాఢంగా నమ్మేవాడు. స్నేహితుల్తో వాదించేవాడు గొంతు చించుకునేవాడు. ఆ రోజుల్లో తన ఊర్లో ఎప్పుడూ భార్యను ఘోరంగా, క్రూరంగా హింసించే రామయ్య జ్ఞాపకం వచ్చేవాడు. ప్రతీరోజు ఆ రామయ్య తన భార్యని గొడ్డునిబాదినట్లు బాదేవాడు. చితకకొట్టేవాడు. చుట్టు ప్రక్కల వాళ్ళంతా ఆ దృశ్యాన్ని వినోదాన్ని చూసినట్లుగా చూసేవాళ్ళు. అందరితోపాటు తనూ అలాచూస్తూ నిల్చొనేవాడు. అంత మందిలో వక్కడైనా రామయ్యకి అడ్డొచ్చేవాడు కాడు—ఎవరైనా ధైర్యంచేసిరామయ్యని ఆపబోతే "నా పెళ్ళాన్ని నేను తంతాను.... చంపుతాను నువ్వెవడివిరా" అంటూ నానా మాటలు తిట్టేవాడు....పావం రామయ్య భార్య కుయ్యో మొర్రో అంటూ ప్రతీరోజు రామయ్య దెబ్బల్ని భరించేది—ఐనా అంతా ఆమెదే మంచి బుద్ధి కాదనేవాళ్ళు .... తనకది క్రూరంగా, రాక్షసంగా, అమానుషంగా కన్పించేది....తనలోని నరనరాలు బాధతో మూల్గేవి. ఆ రామయ్య నొక పశువుగా, మనుష్యుల్ని భక్షించే నరరూప రాక్షసుడిలా ఊహించుకునేవాడు ... అలా బాధపడిన తన బాధకి మాటల రూపం యిచ్చిన చలంగారి పుస్తకాలు ఆరోజుల్లో తనని ఎంత ఉత్తేజ పరచాయో! చలంగారు "స్త్రీ" పుస్తకానికి మొదట్లో రాసిన "స్త్రీకి ఒక హృదయం ఉంది........" అనే వాక్యాలని—ప్రతిరోజు ఒక మంత్రంగా పారాయణచేసేవాడు. భర్త, భార్యకి ఆమె వ్యక్తిత్వం నిలుపుకునే స్వాతంత్ర్యం యివ్వలేకపోతే ఆ భార్య వెంటనే విడాకులిచ్చి వెళ్ళిపోవాలని....అలా విడాకులిచ్చిన స్త్రీని సంఘం చిన్నచూపు చూడకూడదని....భర్తా, భార్యల మధ్య ఒక సంపూర్ణభావ సమైక్యత లేనిదే, ఆ కాపురం కొనసాగించటంలో అర్థం లేదని....ఇలా ఉండేవి తన అభిప్రాయాలు....ఇవే అభిప్రాయాల్ని తను పెళ్ళిచేసికున్నాక తన జీవితంలో ఆచరించటానికి ప్రయత్నించాడు. వ్యక్తిగాకాని, తన భార్యాగాకాని సావిత్రిని తనెన్నడూ కించపరచలేదు. తన నెంత రెచ్చగొట్టినా, తన ఆత్మ గౌరవాన్ని గాయ పరచినా సహించాదేగాని సావిత్రిని యేమీ అనలేదు.

ఒక సారి గమ్మత్తైన సంఘటన జరిగింది. సావిత్రి, తనూ రిక్షాలో సినిమా కెడుతున్నారు....దార్లో కూర గాయల మార్కెట్ కన్పించింది. సావిత్రిని ఉడికించాలని

"అదిగో.........అక్కడ కూరగాయలమ్ముతున్న అమ్మాయుంది చూడు.........చాలా అందంగా ఉంది కదు" అన్నాడు....

"ఎక్కడ....నాకు కన్పించటం లేదు" అంది సావిత్రి

"అదిగో....ఆ మూడోషాపు....నేనెప్పుడు కూరగాయలు తెచ్చినా అక్కడే తెస్తాను.... ఆ అమ్మాయి అంటే నాకిష్టం" అన్నాడు.

"ఔను.... మగవాళ్ళేం చేసినా చెల్లుతుంది.... అదే ఆడది చేస్తే...." అంది సావిత్రి నిష్ఠూరంగా....వెంటనే తనకి స్త్రీ స్వాతంత్ర్యాన్నిగూర్చిన తన అభిప్రాయాలు గుర్తొచ్చాయి.... స్త్రీల కోసం గుండెలు బాదుకునే తనని తన భార్య అలాఅనటం చాలా ఘోరంగా తోచింది....వెంటనే అన్నాడు.

"అదేంలేదు సావిత్రి... నాకిష్టమైన ఆడవాళ్ళున్నట్లే, నీకిష్టమైన మగవాళ్ళుండొచ్చు... నాకేం అభ్యంతరం లేదు .... మన వాళ్ళుచెప్పే పాతివ్రత్యం అంటే నాకు భలే అసహ్యం...."

"ఊరికే మాటలంటారు....నిజంగా మా యిష్టాల్నిచెప్తే మీరు భరిస్తారా?"సావిత్రి. ఎన్నాళ్ళుగానో తన హృదయ మంతటితో నమ్మిన తన అభిప్రాయాలకి, సావిత్రి ప్రశ్న ఒక ఛాలెంజిలాతోచింది.

"నా మాటలమీద నమ్మకం లేదా? ఇప్పుడే చెప్పు... నీ కిష్టమైన మగవాళ్ళెవరైనా ఉంటే ...నే నేమి అనుకోను....ప్లీజ్....సావిత్రి....చెప్పు...." అన్నాను ఆవేశంగా.

"అదిగో....అలా పోతున్నాడే ఆ రిక్షావాడంటే నాకు చాలా యిష్టం" అంది సావిత్రి చిలిపిగా నవ్వుతూ ...తన కారిక్షావాడు కన్పించలేదు. కేవలం తనను ఉడికించటానికి సావిత్రి అలా రిక్షావాడిని చూపించిందని తనని తాను సమాధాన పఱచుకోబోయాడు. తేలికగా నవ్వటానికి ప్రయత్నించాడు. కాని తనకి తెలియకుండానే తనలో సావిత్రి పట్ల యేదో అనుమానంలాంటిది స్థావరమేర్పరచుకోబోయింది....కాని వెంటనే కొట్టి వేసాడు.... త్రుంచి వేసాడు .... మఱచిపోవటానికి ప్రయత్నించాడు .... (ఐనా, ఎందుకో మఱచిపోలేక పోయాడు....ఆ రిక్షావాడెలాగుంటాడోనని వాడిరూపాన్ని రకరకాలుగా ఊహించుకున్నాడు.)

ఏమైనా సావిత్రికి తను దగ్గర కాలేకపోయాడు. ఇద్దరి మధ్య ఆ తెరలు అలాగే ఉన్నాయి. సావిత్రితో ఒక సంవత్సరం కాపురం చేసినా, సావిత్రి తనకి

యింకా ఒక మాదిరిగా, ఒక చిక్కు ప్రశ్నలాగానే ఉంది....సావిత్రి అందం తనకి యింకా ఎండమావే....ఎన్నోరాత్రులు సావిత్రి, తన రక్తాన్ని వేడెక్కించి, ఉడికించి తనని తృప్తిపఱచకుండానే తను మాత్రం నిద్రపోయింది....రాత్రి.... యస్. రాత్రి జరిగిన సంఘటన తనకి నిజంగా పిచ్చెక్కించింది.

నిన్నంతా ఎంతో ఉత్సాహంగా గడిచింది....నిన్న ప్రిన్సిపాల్ తనతోటి లెక్చరెర్స్ ముందు స్టాఫ్ మీటింగ్‌లో "రాజారావు....ఎనైస్‌బోయ్....ఇంత చిన్న వయస్సులోనే అద్భుతంగా టీచ్ చేస్తున్నా''డని మెచ్చుకున్నాడు. క్లాసుల్లోకూడా నిన్నంతా ఎన్నడూ లేనంత గొప్ప ఉత్సాహంతో గడిచింది... బాగా జోక్స్‌చేసాడు. విద్యార్థుల్ని యే వందసార్లో గొల్లుమని నవ్వించాడు. ఎన్నడూ నిండుగానవ్వని అందగత్తె సుజాత నిన్న పగలబడి, విరగబడి నవ్వింది. (ఆసుజాతంటే తనకిష్టం.... నిన్న ఎందుకో చాలా అందంగా కన్పించింది.) ఎందుకో మనస్సు యేయే లోకాలకో తేలిపోయింది....అదే ఉత్సాహంతో యింటికొచ్చాడు. సావిత్రి తన కిష్టమైన పాల వెన్నెల నురుగుల్ని విరజిమ్ముతున్న తెల్లచీర కట్టుకొంది....తలలో కొల్లలు కొల్లలుగా మల్లెలు పెట్టుకొంది....(తనకి తెల్ల చీరన్నా, మల్లెపూలన్నా చచ్చేయిష్టం.) ఎన్నడూ లేనంత జగదేక మోహనంగా కన్పించింది సావిత్రి....ఆమెకి యేవేవో విషయాలు చెప్పాడు.... కాలేజిలో ప్రిన్సిపాల్ తనని మెచ్చుకున్న విషయం....తనుక్లాసులో ఎలా ఎన్నడూ నవ్వని సుజాతని నవ్వించిన విషయం ...మళ్లాయెన్నో జోక్స్‌వేసాడు.... సావిత్రినికూడా బాగానవ్వించాడు. సావిత్రిలో ఎప్పుడూ ఉండే ఆ "అంటీ అంటని'' తనాన్ని చాలావరకు పోగొట్టాననుకున్నాడు. అలా మాట్లాడుతుండగానే రాత్రి అయ్యింది... తన ఉత్సాహంలాగే బయటంతా వెన్నెల పరచుకొంది.... వెన్నెలంటే తనకి ప్రాణం....సావిత్రి ఆ తెల్ల చీరలో, ఆ మల్లెపూలలో, వెన్నెలతో పోటీ చేస్తున్నట్లనిపించింది. ఆ వెన్నెల్లో గంతులు వెయ్యాలనిపించింది. దొర్లాలనిపించింది. ఆ వెన్నెట్లో సావిత్రితో, యేవో మధురమైన కబుర్లు చెప్పుకుంటూ.... ఊర్వశీ పురూరవుల్లా విహరించాలనిపించింది ...సావిత్రి అందంలో, సావిత్రి గుండెల్లో అంతమవాలనిపించింది.... సావిత్రిలో ఉండే ఆ మాయని శోధించాలనిపించింది.

"ఈ రోజు....ఇంటివెనుక, వెన్నెట్లో పడుకుందాము"ని ప్రతిపాదించాడు.

"అసహ్యంగా ఉంటుంది....పక్కింటివాళ్ళుచూస్తారు"

"చూస్తే భయమా? మనిద్దరం శాస్త్రోక్తంగా ఐదారు వందల మంది ముందు పెళ్ళి చేసికున్నాం...."

"పెళ్ళి చేసికున్నామని బజార్లో పడుకుందామా?"

"ప్లీజ్ సావిత్రి.... ప్లీజ్.... ఈ రోజు నామాట కాదనకు. ఆ వెన్నెలనీ చూస్తోంటే, నిజంగా నామనస్సు పరవశించిపోతుంది.... నీతో అలానిండు వెన్నెల్లోపడుకొని.... నిన్నూ వెన్నెల్ని తనివి తీరా...." తర్వాత చెప్పలేకపోయాడు. (సావిత్రి అంటే తనలో ఒక విధమైన భయంలాంటిది ఉందని తనకి అప్పుడప్పుడనిపిస్తుంది)

"చాల్లెంకి.... ఎవరన్నా వింటారు"

"ప్లీజ్ సావిత్రి.... ప్లీజ్.... ఈ ఒక్కరోజు...." బ్రతిమాలాడు. సావిత్రి ఒప్పుకొంది. ఆక్షణంలో సావిత్రంటే తనలో ఎంత ప్రేమ ఉప్పొంగిందో.... ఇన్నాళ్ళూ సావిత్రిని అపార్థం చేసికున్నాననుకున్నాడు. అలాచేసికున్నందుకు తను ఉత్తపూల్ అనుకున్నాడు సావిత్రి తన ఆరాధ్య దైవం అనుకున్నాడు.

వెన్నెట్లో మంచం వేసింది సావిత్రి ... పడుకున్నారు ... తామప్పుడు సాక్షాత్తు ఊర్వశీపురూరవులే అనుకున్నాడు. చాలాసేపు చుట్టుప్రక్కల వాళ్ళెవరైనా చూస్తున్నారేమోనని సావిత్రి భయపడింది. "ఎవరైనా చూస్తే కాల్చిపారేసాన"న్నాడు తను జేమ్స్‌బాండ్ సీన్‌కానరిలా పోజ్‌పెడ్తూ....

సావిత్రితో తియ్యగా, తన అంతరాంతర జ్యోతిస్సీమల్లో ఎంత కాలంగానో మెదులుతున్న యెన్నో భావాలని చెప్పుకోవాలనిపించింది.

"ఈ వెన్నెలనిచూస్తే ఏమనిపిస్తున్నది సరూ" అన్నాడు.

(సావిత్రిని "సరూ"! అని పిలవాలని తన కోరిక ... కాని అలా పిలిస్తే "తన కసహ్యం.... సావిత్రనే పిలవాలం"టుంది సావిత్రి .... ఇప్పుడు సరూ అని పిల్చినా యేమి అనకపోవటం తనకి బోలెడు ధైర్యాన్నిచ్చింది)

"ఏముంది.... రోజూ ఉండే వెన్నెలేగా?" సావిత్రి.

"అంతేనా ...పిచ్చిసరూ! ఇంత మధురాతి మధురమైన నిండు వెన్నెల, యే దేవతో, మన కోసం కరుణించి పంపించిన ఈ కమనీయ వెన్నెల్ని.... రోజూ

246

ఉండేదేగా అని తీసిపారేస్తున్నావు....చలం గారన్నట్లు ప్రకృతి ప్రసాదించిన కొన్ని అతిరమణీయ వస్తువులు రోజూ కన్పించటం వల్ల ఎంతమామూలైపోయాయో ఈ మానవాళికి"

"ఏమిటో బాబు....మీరు ప్రతీదాన్ని యేదో బ్రహ్మాండంచేసి మాట్లాడుతారు....నాకేం అర్థంకాదు''

"బ్రహ్మాండంకాదు సరూ! బ్యూటీ....సౌందర్యం....ప్రపంచంలోకొన్ని అతిసుందరమైనవస్తువులున్నాయి. వాటిని చూస్తే నన్ను నేను మఱచిపోతాను....సూర్యోదయాన్ని చూసినా, సూర్యాస్తమయాన్ని చూసినా, నిండు మేఘాల్ని చూసినా, పండు వెన్నెల్ని చూసినా నా హృదయం ఒక అలౌకికానందంతో నిండిపోతుంది, ఏవేవో దివ్య సుందర లోకాలునాకు కనిపిస్తాయి....అలా ఆ గొప్ప అనుభూతుల్ని అనుభవిస్తున్నప్పుడు నీతో ఉండాలని....నీలో ఐక్యమవ్వాలని....నీ గుండెల్లో గూడుకట్టుకోవాలని .... ఒక్క మాటలో నువ్వూ నేనూ శాశ్వతంగా యేకమైపోవాలని..........''పైకి ఆకాశంలోకి నక్షత్ర మండలంలోకి, యేదో చెప్పలేని హాయిని చెప్పటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు.... ఎందుకో అకస్మాత్తుగా సావిత్రి తన మాటలు వినటంలేదని అనుమానం వచ్చింది .. మనస్సు చివుక్కుమంది....నిండు అమృతకలశంలో విషబిందువులు పడ్డట్లు .... ''సావిత్రీ....సావిత్రీ....నిద్రపోతున్నావా?'' అన్నాడు గట్టిగా, ఆతురతగా, బాధగా.... ''ఎందుకలా అరుస్తారు....మీధోరణి ఎప్పటికి పూర్తవుతుందోనని అలా కళ్ళుమూసి కున్నాను''. ఎంత తేలికతనం.... ఎంత నిర్లక్ష్యం....ఎంత అహంకారం....

"ఇదంతా....ఉత్త ధోరణిలా అనిపిస్తున్నదా? ఐయామ్ సో సారీ....విన్ను విసిగించినందుకు''. గుండెలు బరువెక్కుతుంటే, కళ్ళల్లోనీళ్ళు ఉబికి వస్తోంటే, కంఠం రుద్ధమౌతోంటే అన్నాడు.

"మీ కెన్నిసార్లు చెప్పానండి ... ఈ కవిత్వం, ఈ సొరీ నాకిష్టముండదని....ఐనా ఎప్పుడూ మీరు ఇలాగే మాట్లాడుతారు....నాకు నిద్రొస్తున్నది బాబు''

తన హృదయంమీద ఎర్రగా కాలుతున్న ఇనుపకడ్డీని అంటించినట్లనిపించింది.... సావిత్రి మనిషికాదు....పాషాణం. ఒక్కసారి నిలువెల్లా కంపించిపోయాడు....యేదో తనకి తెలియని వైపరీత్యమేదో జరుగబోతున్నదనే భయం, యేవో .... యేవో చెయ్యాలన్న మొండి పట్టుదల ఒక్కసారి తనలో జనించాయి ... అకస్మాత్తుగా,

మెఱపులా ఎప్పుడో మఱచిపోయిన, తన చిన్నప్పుడు భార్యని గొడ్డులాబాదే రామయ్య తనలో మెఱసాడు....యేం చేస్తుందో ఈ అందమైన పశువుని అలా బాదితే....ఆ అందమైన పెదవుల్ని ఆపిల్ పండుని కొరికినట్లుగా కొరికి, రక్తం ప్రవహింపజేస్తే యేంచేస్తుందో? ఆ కొప్పులో పెట్టుకున్న మల్లెలు ముక్కలు ముక్కలుగా, రాలి నలిగిపోయెలా, ఆ కొప్పుపట్టి ఈడ్చేస్తే యేంచేస్తుందో? ఆ కోమలమైన చెక్కిళ్ళని.... నల్లగా, అసహ్యంగా కందిపోయెలా వాయిస్తే, యేంచేస్తుందో? ఆమెఒంటికి, యవ్వనానికి అతుక్కుపోయిన ఆ జాకెట్‌ని చించేసి, పీకేసి....లోపలవేసికున్న బ్రాని త్రెంచేసి....రాక్షసుడిలా....హిరణ్యకశ్యపుడి రక్తం త్రాగిన నరసింహుడిలా.... ఆమె రక్తాన్ని త్రాగి వీరవిహారంచేస్తే యేం చేస్తుందో? వెన్నెల నురుగుల్ని విర జిమ్ముతున్న తన కిష్టమైన ఆ తెల్లచీరని, ముక్కలు చెక్కలుగా కోసేసి....ద్రౌపది చీరలాగిన దుశ్శాసనుడిలా....ఆమెని అవమానపఱచి, తనకెప్పుడూ దూరంగా, ఎండ మావిలాఉంచుతున్న ఆ అందాన్ని బట్టబయలుచేసి, వికటాట్టహాసం చేస్తే యేం చేస్తుందో తెలిసికోవాలనిపించింది. ఆ అందమైన గొంతుని...."నయాగరా" సినిమాలో జోసెఫ్ కాటెన్, మార్లీన్ మన్రోగొంతు నులిమి చంపినట్లుగా....నులిమి చంపెయ్యా లనిపించింది. ఒక్క మాటలో సావిత్రిని ఆ క్షణంలో సర్వనాశనం చెయ్యాలని పించింది. కాని పిచ్చివాడిలా అలా స్తంభించిపోయాడు. తనలోని యేదో ఒక అతి బలీయమైనశక్తి తనలో అప్పుడు అలా భయంకరంగా ఉవ్వెత్తున ఉప్పొంగిన ఆ విపరీతకోర్కెలకి అడ్డు నిలిచింది.

తన మీద తనకి అసహ్యం కలిగింది ...తను ఎన్నిసార్లో ఎంతో గాఢంగా చెయ్యాలనుకున్నపనుల్ని చెయ్యలేకపోయాడు..యేవోవెధవ డెలికసీస్ అడ్డొస్తున్నాయి... నిజంగా తనలాచేస్తే యేంచేసేదో సావిత్రి....గింజుకునేదా? గట్టిగా అఱచేదా? తనంటే ఎప్పుడూ ఉండే నిర్లక్ష్యం, ఆ తేలికభావం యేమైపోయేవో? రామయ్య బాదుతోంటే పెద్దగా, అసహ్యంగా, నిస్సహాయంగా అఱచే అతని భార్య గుర్తొచ్చింది .. సావిత్రి అలా అఱుస్తోంటే చూడాలనిపించింది. పక్కింటి వాడెవడైనా అడ్డమొస్తే "నాపెళ్ళాన్ని....కొట్టుకుంటాను ..చంపుకుంటాను....నీ పెళ్ళాంజోలికి రాలేదుగా..." అంటాడు రామయ్యలా....ఎందుకో ఆక్షణం ఆ రామయ్య చాలాగొప్పవాడనిపించాడు. తప్పకుండా తనకంటే గొప్పవాడే....సందేహంలేదు....

248

రాజారావు కాలేజి ఆవరణలో అడుగుపెట్టాడు....శరీర మంతా చెమటలు కారుతున్నాయి....దస్తీతో తుడుచుకున్నాడు....దస్తీ .... ఇదివరకే దర్జీగాఉంది.... శుభ్రమైన దస్తీ....తన జన్మకి గగన కుసుమమే....ఆఫీస్‌కెళ్ళి రిజిష్టర్లో సంతకం చేసాడు....వరండాలో"గుడ్‌మార్నింగ్ సర్" అంటున్న విద్యార్థులకి తెచ్చిపెట్టు కున్న నవ్వుతో విష్‌చేసాడు...స్టాఫ్ రూంలోకొచ్చి తనడెస్క్ ముందుకూర్చున్నాడు... అదివరకే ఆ రూంలోఉన్న ఎకనామిక్స్ లెక్చరర్ రఘుపతి, హిష్టరీ లెక్చరర్ శ్రీధర్‌రావు చదువుకుంటున్నారు....తనకి నెక్స్ట్ పీరియడ్ ఫైనలియర్ క్లాసుంది.... ఈరోజు హెగిల్ స్టార్ట్‌చేస్తానన్నాడు....ఎంతో ప్రిపేర్ కావాలి....ఇంటిదగ్గర చదువుదా మనుకున్నాడు .... కాని ఇంటిదగ్గర ఒక్కక్షణమైనా పీస్ ఆఫ్ మైండ్ ఉంటేనా? టెక్స్ట్ బుక్ తెఱచి ఎదురుగా కూర్చొన్న రఘుపతికేసిచూసాడు....అతన్ని చూడగానే రెండు మూడు రోజులుగా అతన్ని ఓ పది రూపాయలు అప్పడగాలన్న విషయం గుర్తొచ్చింది .... "వచ్చేటప్పుడు బొగ్గులు తీసికురాకపోతే రాత్రికి వంటసున్న" బొగ్గులు....బొగ్గులు... బొగ్గులంటే తనకి చచ్చే అసహ్యం .... ఎప్పుడూ బొగ్గులు తెమ్మనే చెప్పింది తనతో....ఒక్కసారైనా "వచ్చేటప్పుడు మల్లెపూలు తెమ్మనో.... సన్నజాజులు తెమ్మనో....పారిజాతాలు తెమ్మనో....కోమలంగా,గోముగా తన హృదయం మీదవాలి చెప్పిందా? బొగ్గులు....బొగ్గులు తెమ్మందే గాని....జీవితం బొగ్గులైపోయింది ...అప్పుడే పది పంక్తులు చదివాడు....ఒక్క అక్షరమైనా అర్థం కాలేదు....వెధవ అబ్‌స్ట్రాక్ట్ ఫిలాసఫీ....ఇప్పుడర్థమౌతుందా? ఏమిటో ఆలోచనలు.... తనకి పిచ్చి సెంటిమెంట్స్ చాలాఉన్నాయి....ఎప్పుడో చదువుకునే రోజుల్లో తన రక్తంలోకి యెక్కి తనలో జీర్ణించుకుపోయాయి....ఇంకా జీవితం అంటే మల్లెపూలు, సన్నజాజులనే భ్రమపోవటం లేదు....జీవితమంటే బొగ్గులని యింకా తెలిసికోలేక పోతున్నాడు .... "ఈ కవిత్వం, ఈ సోదె నాకిష్టంలేదని ఎన్నిసార్లుచెప్పాను" ఎన్నిసార్లు చెప్పిందో....కాని తనకి బుద్ధొచ్చిందా? వెధవ సెంటి మెంట్స్... తనని వీడటంలేదు...మగవాళ్ళకంటే ఆడవాళ్ళకి ఎక్కువ సెంటిమెంట్లు ఉంటాయనుకొనే వాడు తను .... కాని సావిత్రికి సెంటిమెంట్లులేవు....అదో అందమైన పాషాణం ... ఎంతసేపూ విశ్వప్రసాద్, టెంపోరావు క్రైమ్‌థిల్లర్స్ చదివే ఆ పాషాణానికి తన ఆ అతిసున్నితమైన అతికోమలమైన సెంటి మెంట్స్‌ఎలా అర్థం ఔతాయి.... ఆ చెత్తపుస్తకాలు చదవొద్దని లక్షసార్లు చెప్పాడు. కాలేజిలైబ్రరీ నుంచి చలంగారి

పుస్తకాలు తెచ్చిచ్చాడు .... తనకి శరత్ బాబు స్త్రీ పాత్రలంటే చాలా యిష్టమని చెప్పాడు... ఆ రోజుల్లో తనకి కాబోయేభార్య శరత్‌బాబు సృష్టించిన స్త్రీలాగుండాలని కలలుకనే వాణ్నని చెప్పాడు.... (అలా చెప్పితేనన్నా సావిత్రి ఆ పుస్తకాలు చదివి తనకిష్టమైనట్లు మారుతుందేమోనని ఆశించాడు. కాని తన అన్ని ఆశల్ని అడియాసలు చేసింది సావిత్రి.... సావిత్రి.... ఈ రోజు ఒక్క_క్షణంకూడా తనని వీడటంలేదు.... హీగల్ .. ఈ స్థితిలో హీగల్‌ని అర్థం చేసికోగలడా? గుండెల్లో మంటలు.... బుర్రలో తుఫాన్.... మనస్సంతా బొగ్గులు ... బొగ్గులు ... ఇంటికి వెళ్ళేటప్పుడు బొగ్గులు తీసి కెళ్ళకపోతే రాత్రికి తిండిలేదు.... "నన్ను చేసికుండి ఆకలితో చంపటానికా?" అని నిలదీసి అడుగుతుంది సావిత్రి ... ఠంగ్ ఠంగ్‌మని బెల్ విన్పించిది .... బెల్ ఐపోయింది... తనేం ప్రిపేర్ కాలేదు ... ప్రిపేర్ కాకుండా క్లాసుకి వెళ్ళాలంటే తనకి చాలా భయమేస్తుంది—అందులో వెళ్ళాల్సింది ఫైనలియర్ క్లాసుకి ... ఫైనలియరనే గర్వంజాస్తి వాళ్ళకి ...యే కొంచెం పొరపాటైనా గోలచేస్తారు ... పిల్లికూతలు, కుక్క_ అరుపులు ... మొన్నకొత్తగావచ్చిన ఇంగ్లీషు లెక్చరర్ అలా నవ్వులపాలయ్యాడట.... అందుకే తనకాక్లాసంటే చాలా భయం ... ఆ క్లాసులో సరళనే అమ్మాయి ... చాలా తెలివిగలది (చాలా అందమైందికూడా ... సరళన్నా తనకిష్టమే .. ఆ క్లాసుకివెళ్ళి నప్పుడల్లా ఆ అమ్మాయికేసి వో పదిసార్లుఅయినా చూస్తాడు) ప్రతీసారి యేమైనా ప్రశ్నలడుగుతుంది.... ఈ రోజుకూడా అడుగుతుంది. తను చెప్పలేకపోతే క్లాసులో నవ్వులపాలౌతాడు .. తన బ్రతుకుని కాలేజిలోకూడా నవ్వులపాలుచేస్తున్నది సావిత్రి... సావిత్రి .... తనలో ఎంత కల్లోలాన్నిరేపుతున్నది — రిజిష్టర్ తీసికొని క్లాసుకి బయిల్దేరాడు.... అటెండెన్స్ తీసికున్నాడు .. ముచ్చెమటలు పోస్తున్నాయి ఎక్క_డో చిన్నగా వణుకుకూడా ప్రారంభమైనట్లుంది . తను ఎప్పుడూ యే క్లాసులోను సరిగ్గా చెప్పలేడనుపించుకోలేదు ... ఈ రోజు ఆ పేరు రాబోతోంది ... గుండెలు వేగంగా, బయటవాళ్ళకి విన్పించేటట్లుగా కొట్టుకుంటున్నాయి చెమటలు కారుతున్నాయి ... అటెండెన్స్ రిజిష్టర్ మూసేసాడు—ఏదో మాట్లాడాలి .. వెంటనే ఒక ఐడియా వచ్చింది బుర్రలోకి—

"టుడే లెటజ్ టేక్ సమ్ జనరల్ టాపిక్...." అనబోయాడు.

"ఇవ్వాళ్ళ హీగల్ స్టార్ట్ చేస్తామన్నారు ..." సరళ

"అఫ్‌కోర్స్ ... బట్...." అంటూ యేదో గొణిగాడు ...

"అఫ్‌కోర్సు....బట్.... ప్రిపేర్ కాలేదు" వెనుక బెంచీలోకూర్చున్నవాడెవడో తన కంఠాన్ని చక్కగా అనుకరిస్తూ తనలాగే అన్నాడు...అంతా గొల్లుమని నవ్వారు. (అందరితోపాటు సరళకూడా నవ్వింది.) మనస్సు చివుక్కుమంది...ఆ అవమానాన్ని భరించలేకపోయాడు.

"డోంటాక్ నాన్‌సెన్స్....ఆల్‌రైట్....ఐవిల్‌స్టార్ట్ హిగల్" అన్నాడు లేనిధైర్యాన్ని తెచ్చుకొని....క్లాసులో మళ్లీ నిశ్శబ్దం. ఒక నలుబై నిముషాలు....యేదో నానా చెత్త వాగాడు....యే పదిసార్లో మాటల కోసం తడుముకున్నాడు....చెప్పిందే చెప్పాడు.... తన మాటలు తనకే అసహ్యంగా, విసుగ్గా తోచాయి—ఆ నలుబై నిముషాలు ఒక విధమైన చిత్రవధని అనుభవించాడు.... తన లెక్చర్ ఎన్నడూ అంత ఘోరంగా, చప్పగా, విసుగ్గాలేదు....స్టూడెంట్స్ కావాలని ఆవులించటం, గుసగుసలు పెట్టుకోవటం....నవ్వటం గమనించాడు.. తల తీసేసినంత అవమానాన్ని పొందాడు.... తనకేసి జాలిగాచూస్తున్న సరళ చూపుల్ని భరించలేకపోయాడు....బెల్ విన్పించటంతో ఆ నరకం నుండి బయటపడ్డాడు... తను బయటికెడ్తుంటే "ప్రిపేర్ కాకుండా వచ్చాడురా?" అనటం విన్పించింది....మనస్సంతా ఉడికిపోయింది.... ఆ స్టూడెంట్స్ మీద, ఆ కాలేజి మీద, లెక్చరర్ ఉద్యోగంమీద, పొలిటికల్ సైన్స్‌మీద అంతులేని ద్వేషం జనించింది....నిన్ననే ప్రిన్సిపాల్ మెచ్చుకున్నాడని ఎంతో మురిసిపోయాడు... తను మంచి లెక్చరర్ అన్పించుకోవాలని, అందుకు ఎంత శ్రమైనాపడాలని నిన్ననే అనుకున్నాడు....కాని ఇవ్వాళ్ళే ఈఘోరం....ఈపరాభవం....ఇన్నాళ్ళుపడ్డశ్రమంతా వృధా ఐపోయింది....ఇన్నాళ్ళు ఇంతబాగాచెప్తున్నా ఈ ఒక్కరోజు సరిగ్గా చెప్పకపోతే ఆ వెధవలలా గోలచేస్తారా? అసలు దీనికంతా కారణం సావిత్రి....తన బుర్రలో తుఫాన్ రేపింది....మనస్సు నిండా అంతులేని కల్లోలాన్ని రేపింది.... స్టాఫ్ రూంకొచ్చి కూర్చున్నాడు రాజారావు.

ఎందుకో ప్రపంచమంతా తనని చూసి నవ్వుతున్నట్లనిపించింది....బొగ్గులు లేకుండా ఇంటికెడ్తే "నన్ను పస్తుంచి చంపుతారా....ఇందుకే చేసికున్నారా....తిండి లేకుండా ఆకలితో అలమటిస్తూ మీ వద్ద ఉండటానికి నేనేం మీ బానిసను కాను.... మా పుట్టింటికి వెళ్ళిపోతున్నాను" పుట్టింటికి వెళ్ళిపోతుంది....ఆ తర్వాత ఎవడితోనైనా లేచిపోతుంది....బాగాడబ్బున్నవాణ్ని చూసికొని....అప్పుడు తనని లోకమంతా

251

"ఇదిగో....ఫలానా లేచిపోయినామె భర్త ఇతడే'' నంటూ తన వెంటపడ్తుంది.... అంతా తనని పెళ్ళాన్ని అదుపులో పెట్టుకోలేని చవట అంటారు....కాకుల్లా, గద్దల్లా తనని పొడుస్తారు....ఇప్పటి స్టూడెంట్స్ ఆ విషయం గోడలమీద రాసి తను కన్పించగానే కుక్కల్లా, నక్కల్లా అరుస్తారు....అది భరించగలడా తను....గుండెల్ని కోసివేసే బాధ... గుండెల్ని నులిమివేసేబాధ....కడుపులోని పేగుల్ని కదిలించేబాధ.... ఇక కూర్చోలేడు....ఎక్కడికైనా పారిపోవాలి....ఇంటికెళ్తే సావిత్రి గుండెలకు హత్తుకుంటుందా? తన ఒడిలో పడుకోబెట్టుకొని ప్రపంచాన్ని మరిచిపొమ్మని ఓదారుస్తుందా? 'బొగ్గులు తెచ్చారా' అని అడుగుతుంది. "లేదండీ. '' "గెటవుట్'' అంటుంది. "పోషించలేని వాడివి ఎందుకు చేసికున్నావ''ంటుంది హింసిస్తుంది.... అపహాస్యం చేస్తుంది....అవమానిస్తుంది ...ఇప్పటి స్టూడెంట్స్‌లాగే...సమాజంలాగే... కాకుల్లా గద్దల్లా తనని పొడుస్తుంది .... చివరకి తనని వదిలేసి వెళ్ళిపోతుంది .... ఎవడితోనైనా లేచిపోతుంది .... లేచిపోతుందా? తన సావిత్రి లేచిపోతుందా .... నాస్టీ....నాస్టీ ఐడియా....మనస్సు కల్మషమైనప్పుడు అన్నీ ఐడియాలే....ఏమైనా సావిత్రి తనగుండెల్ని పిండిచేస్తున్నది....ప్రాణాల్ని హరించివేస్తున్నది....గొంతు నులిమి చంపుతున్నది....ఆనాటి సావిత్రి తన భర్తని బ్రతికించుకొచ్చిందట .. తన సావిత్రి మాత్రం తనని తీసికెళ్ళి యమధర్మరాజుకి అప్పగిస్తుంది ...సావిత్రి ... తనకి తెలియకుండానే తన పిడికిళ్ళుబిగించాడు....

"క్లాసు కెళ్ళొచ్చారా...." అంటూ రఘు పతి ప్రవేశించాడు

"ఆ! వెళ్ళొచ్చాను" వెంటనే రఘుపతిని అప్పడగాలన్నవిషయం జ్ఞాపకంవచ్చింది... ఇస్తాడా? రఘుపతి దగ్గర ఎప్పుడూ డబ్బు ఉంటుందంటారు .. తన దగ్గర ఎప్పుడూ ఉండదు....డబ్బున్నప్పుడు పిచ్చిగా ఖర్చు పెట్టటం ...తర్వాత బాధపడటం బాగా అలవాటైపోయింది...రఘుపతిని ఇదివరకెప్పుడూ అడగలేదు... ఓ పదిరూపాయలడిగి ఆ బొగ్గులు తీసికెళ్ళి సావిత్రి మొహాన పారేస్తాడు— .(నిజంగా బొగ్గులు మొహాన పోస్తే సావిత్రి మొహం ఎలాఉంటుందో...నల్లగా—అసహ్యంగా—తను అందమైన దాన్నని ఎంత గర్వం) కాని రఘుపతి అప్పిస్తాడా అని—ఎవరైనా అప్పడిగినప్పుడు వాళ్ళు లేదంటే ఎంతో అవమానం జరిగినట్లు బాధపడ్తాడు— ఆ రోజంగా అదే మనస్సులో మెదుల్తుంది.....ఐనా రఘుపతి యిస్తాడు.....అతని దగ్గర పదిరూపాయలు తప్పకుండాఉంటాయి...తను అడిగాకలేదంటాడా? తనంటే కొంచెం గౌరవం కూడ.

"ఏమండి... రఘుపతిగారు . ఒక పెన్‌రుపీస్ అప్పిస్తారా? మళ్ళా ఫస్ట్‌కి యిచ్చేస్తాను" అడిగేసాడు. ధైర్యంచేసాడు....క్షణంసేపు నిశ్శబ్దం ...తన గుండెలు వేగంగా కొట్టుకొంటున్నాయి....ఏమంటాడు....లేపంటాడా?

"ఐయామ్ సారీ సార్... నాదగ్గర డబ్బేమీ లేదు....ఐయామ్ సారీ" రఘుపతి....తన ముఖం వెలవెలపోతోంది.

"ఇట్స్ ఆల్‌రైట్" అంటూ గుణిగాడు

"ఐనా మీకెందుకండీ అప్పు....మీరిద్దరేగా....ప్రతీనెలా బోలెడు నిలువచెయ్యవచ్చు... మీరే మాకివ్వాలి....మాలాంటి పిల్లలుగలవాళ్ళకి........." రఘుపతి నవ్వుతూ అంటున్నాడు....

"లాస్ట్‌వీక్ కదండి....కొంచెం అవసరం పడింది"

"ఫస్ట్‌వీక్‌లోబాగా ఖర్చుపెట్టి లాస్ట్‌వీక్‌లో అప్పులకి పరిగెత్తటం యేమిటండి.... డబ్బు జాగ్రత్తగా నెలంతా వచ్చేట్లువాడుకోవాలి...." రఘు పతి యింకేమో చెప్ప పోతున్నాడు...డబ్బివ్వకపోతే యివ్వకపోయాడు....సలహాలు ఎవడివ్వమన్నాడు.... ఇట్లాంటి సలహాలంటే తనకి భలే అసహ్యం ...బుద్ధితక్కువై వీడ్ని అప్పడిగాను.... "సరే....అవన్ని నాకుతెలుసులెండి" అంటూలేచాడు....ఎందుకో అతనికెదురుగా ఇక కూర్చోవాలనిపించలేదు ... వెధవ ఎకనామిక్స్ .... ఎవడివ్వమన్నాడు వీడ్ని సలహాలు....బోడిసలహాలు....ఫస్ట్‌వీక్ తనుదుబారాగాఖర్చుపెట్టి లాస్ట్‌వీక్‌కి అప్పులకు పరుగెత్తుతున్నానని అంటాడా?...ఎంత అహంకారం..తనంటే ఎంత తేలిక భావం.... అసలువాడికి తనంటే చాలా ఈర్ష్య... నేనొచ్చిన సంవత్సరంలోపలే విద్యార్థుల్లో చాలా పాప్యులర్ అయ్యానని....వాడుపదేళ్ళుగా పనిచేస్తున్నా క్లాసుల్లో యింకా యేడ్పిస్తారుట....పైగా తనని నిన్న ప్రిన్సిపాల్ మెచ్చుకున్నాడు....అది రఘు పతి లాంటివాళ్ళకి కడుపుమంటగా ఉంది—వాడిదగ్గర డబ్బుంది....కావాలని, తనకివ్వ కూడదని యివ్వలేదు. పైగా వాడిబోడి సలహాలు....కేవలం తనని తేలికచెయ్యాలనే దృష్టితో, అవమానించాలనే ఉద్దేశ్యంతో....ఛీ. ఛీ. ఛీ ... ఈ రోజంతా ఇలాగే గడిచింది....ఎక్కడా అవమానమే....ఎక్కడా అపహాస్యమే ... దీనికంతటికీ సావిత్రి కారణం ...వెధవ బొగ్గులు లేకుండా ఒక్కరోజు గడపలేదా....అంత ఖచ్చితంగా, అంతవుల్ల విరిచినట్లుగా బొగ్గులు తెమ్మని చెప్పకపోతేయేం ...

రాజారావు ఇంటివైపుగా నడుస్తున్నాడు ...ఇదేమిటి .... అప్పుడే ఇంటి కెళ్తున్నాడు ...ఇప్పుడు మూడే అయ్యింది....నాల్గింటికికదా యింటికెళ్ళాల్సింది.... ఇప్పుడు ఇంటికెళ్ళి యేం చేస్తాడు .... సావిత్రి ముందు ఎలానిల్చుంటాడు.... “బొగ్గులేవి?” అంటుంది. “తేలేక పోయాన”ంటే “ఎందుకు మీ జన్మ” అంటుంది. ఇంత మాత్రానికి మీకొక భార్య.. .మీకొక కాపురం ...ఎందుకంటుంది ...తనలాంటి వాడికిచ్చి తన పుట్టింటివాళ్ళు తన గొంతుకోసారంటుంది....ఈ మాటలన్నీ తను భరించగలడా? ఇప్పటికే గుండెలు నీరై పోతున్నాయి ...క్లాసులో నవ్వులపాలయ్యాడు... రఘుపతి ఎదుట నవ్వులపాలయ్యాడు— అంతా సావిత్రి కారణంగా...సావిత్రి..సావిత్రి తనని మల్లెల పాన్పుమీద పడుకోబెడ్తుందనుకున్నాడు....ప్రపంచాన్ని మరిపిస్తుందనుకున్నాడు....అమృతం తాగిస్తుందనుకున్నాడు....కాని....ఇదేమిటి...ఇంత దుర్భరమైన బాధకి గురిచేస్తోంది....తనేం పాపంచేసాడు—ఇంత నిర్దాక్షిణ్యమైన హింసకి తను అర్హుడా? అందరిలా తనుసుఖంగా గడపలేడా? సావిత్రి తన పాలిటదేవత అనుకున్నాడు....కాని తనపాలిటి దయ్యమైకూర్చుంది.... తనపాలిటి రాక్షసి సావిత్రి.... ఆ రాక్షసిని ఇప్పుడెలా ఎదుర్కోవాలి....సావిత్రిలో ఎప్పుడూఉండే ఆగర్వాన్నిచూస్తే తనకి ఎందుకో భయం....ఎన్నిసార్లో అనుకున్నాడు అలా భయపడకూడదని.... యెన్నిసార్లో అనుకున్నాడు ఆ గర్వాన్ని ఎలా అణచెయ్యాలాఅని.... కాని ఎప్పుడూ సావిత్రిచేతిలో అవమానాన్నే పొందుతున్నాడు ...ఈ రోజంతా అవమానమే.... క్లాసులో.. తనక్లాసులో మొదటిసారిగా స్టూడెంట్స్ గొల్లుననవ్వారు....ఇదివరకు స్టూడెంట్స్ తనని లైక్ చేస్తారని కొంత గర్వంగా ఉండేది ...ఈరోజుతో అది ఉత్త భ్రమేనని తేలిపోయింది....రఘుపతికి తనంటే కొంత గౌరవం ఉందనుకునేవాడు.... కాని అతడికి తనంటే ఈర్ష్య, ద్వేషంతప్ప యేమీలేవు .. తనంటే ఎవడికీ గౌరవం లేదు .. అందరికీ తేలికభావమే ... అసలు చేసికొన్న భార్యకే తనంటే గౌరవం లేకపోతే బయటవాళ్ళకెందుకుంటుంది ...తనంటే సావిత్రికి ఎంతతేలిక భావం ... తనో పిచ్చివాడనుకుంటుంది కాబోలు .. సావిత్రి తనని విడిచేసి ఎవరితోనైనా లేచిపోతే ..మళ్ళీ అదే ...నాస్టీఖాట్....లేచిపోతే ... ఈ పిచ్చివానితో కాపురం చేసేదేమని . లేచిపోతు దా?.. తనచిన్నప్పుడు తనపక్కిళ్ళో సోమయ్య...అమాయకుడు... వాడిభార్య లేచిపోవటం.... “సోమయ్య అమాయకుడు....చేతకానివాడు...అందుకే అది లేచిపోయింది” అన్నారంతా తన నలాగే అంటారేమో....లేచిపోతుందా....తనకి

తెలియకుండానే పళ్ళుకొరికాడు లేచిపోతుందా? ...చంపేస్తాడు....తనంటే యేమను కుంటుందో....తన తడాఖా చూపిస్తాడు

రాజారావు వేగంగా నడుస్తున్నాడు...ఇంకా అరఫర్లాంగ్ నడవాలి...వెళ్ళేటప్పటికి సావిత్రి యేంచేస్తుంటుందో....యే విశ్వప్రసాద్ గాడి నవలో చదువుతుంటుంది.... లేకపోతేముస్తాబౌతుంటుంది .. ఎవరికోసం... తనకోసం కాదు...ఎవడికోసం మరి... ఒక్కసారైనా తనకోసమని చెప్పిందా...తన కిష్టమైనపూలు పెట్టుకుందా? 'నారాజా!' అంటూ తనని హృదయానికి హత్తుకుందా? ఎండమావి....సావిత్రి ఎండమావి.... తను వెర్రిగా పరుగెత్తుతున్నాడు ఆ ఎండమావికోసం ...అలాపరుగెత్తుతోంటే తనని చూసి హాయిగా నవ్వుకుంటోంది సావిత్రి....మరి తన కోసంకాకపోతే సావిత్రి ఎవడికోసం ముస్తాబౌతుంది.... ఏమో.... ఎవడున్నాడో.... తనకేం తెలుసు.... నాన్సెన్స్...ఇవ్వాళ్ళన్నీ ఇట్లాంటి వెధవభావాలే కల్గుతాయి ...రాజారావు ఇంకా వేగంగా నడుస్తున్నాడు ...తను ఇంటికి వెళ్ళగానే సావిత్రి ముఖంలోకి ఆ తేలిక తనం ప్రవేశిస్తుంది ... "దొగ్గలేవి" అంటుంది.... యేదో తప్పుచేసిన కుర్రాడిని యజమానురాలు అడిగినట్లుగా ... రబ్బీ నాన్సెన్స్ ... తనిలా భయపడ్తున్నాడు కాబట్టే సావిత్రి అలా తన మీదస్వారీచేస్తోంది—ఎందుకు తను భయపడటం.... గోలపెట్టుకోవటం చేనికని....నాగరికత, సభ్యత, సంస్కారం, డెలికసీ, స్త్రీలపట్ల తన కుండే గౌరవం... ఇవన్నీ అడ్డొస్తున్నాయి.... ఇవన్నీ ఉత్త నాన్సెన్స్.... తన అసమర్థతని కప్పిపుచ్చుకోవటానికి తను కల్పించుకున్న బురఖాలు....

తన యిల్లు దూరంగా ... కన్పిస్తోంది... బయట ఒక రిక్షా నిలచిఉంది... సావిత్రి రిక్షావాడితో మాట్లాడుతోంది... అకస్మాత్తుగా రాజారావు బుర్రలో యేదో మెరిసింది .. ఔను ... సావిత్రి ఒకసారి తనతో చెప్పింది.... "ఆరిక్షావాడంటే తన కిష్టమని" యేదో బ్రహ్మాండమైన రహస్యం తెలిసినట్లనిపించింది ... ఇంకా వేగంగా నడుస్తున్నాడు.... వాళ్ళిద్దరూ స్పష్టంగా కన్పిస్తున్నారు ... వాడు ... నల్లగా, మొద్దుగా కండలుతిరిగి నల్లరాతి విగ్రహంలా ... వాడితో పోట్లాడితే తను గెలువగలడా? సావిత్రి నవ్వుతో మాట్లాడుతోంది ... (తనతో ఎప్పుడు అలా హాయిగా నవ్వుతూ మాట్లాడలేదు సావిత్రి) తనలో యేదో వెర్రిఆవేశం ఉవ్వెత్తున లేచింది ...వాళ్ళిద్దరూ తనని చూసారు ... వెంటనే సావిత్రి యింట్లోకి వెళ్ళింది. వాడు రిక్షాతొక్కుకుంటూ

వెళ్ళిపోయాడు. వాళ్ళు తనని చూడగానే వెంటనే అలా వెళ్ళిపోవటం... ఆ దృశ్యంలో దగా, మోసం, కుట్ర స్పష్టంగా కన్పించాయి.... వాళ్ళిద్దరూ తన కళ్ళల్లో కారం జల్లుతున్నారనిపించింది.... ప్రొద్దుటినుండి మండుతున్న తన హృదయం మీద ఆ దృశ్యం పెట్రోల్‌ని పోసింది... విసురుగా ఇంట్లోకి వెళ్ళాడు. తనేం చేస్తున్నాడో, తనేం మాట్లాడుతున్నాడో తనకి తెలియటం లేదు. ఇప్పుడు అతనొక భయంకర జ్వాల....

"వాడితో ఏం మాట్లాడుతున్నావ్''

"ఏముంది.... ఏమిలేదు." అదే ఆ కంఠంలో, ఆ చూపులో ఎప్పుడూ ఉండే ఆ తేలికతనం, ఆ అహంకారం, ఆ నైర్లక్ష్యం....

"ఏమిటా తలబిరుసు... అడిగిందానికి సమాధానంచెప్తావా లేదా?" గట్టిగాఅరచాడు.

"ఎందుకలా అరుస్తారు.... తాగొచ్చినవాడిలాగ''

"ఔను.... ఇవ్వాళ్ళతాగేవచ్చాను.''

సావిత్రి చెంప ఛెళ్ళుమంది ... ఆమె పరిస్థితి అర్థంచేసుకునేలోగానే యింకో చెంప ... సావిత్రి తప్పించుకోబోయింది ... తన బలమంతా కేంద్రీకరించి అతన్ని వెనక్కితోసింది.... అతడు క్రిందపడబోయి నిలదొక్కుకున్నాడు.... దానితో అతడింకా రెచ్చిపోయాడు ... యింకా విజృంభించాడు. సావిత్రి మూతిమీద గుద్దాడు.... పెదవిపగిలి రక్తంకారింది.... కొప్పుపట్టుకొని ఈడ్చాడు.... జాకెట్ లాగాడు.... గోర్లుగుచ్చుకొని రక్తంకారింది.... గొంతు నులిమాడు.... తల గోడకేసి బాదాడు.... తనివితీరా చెంపలు వాయించాడు ...కుప్పలా కూలిపోయింది సావిత్రి...బూటుకాలితో తొక్కాడు. తన్నాడు.... సావిత్రి కుప్పలా కూలిపోయింది.... అతడు ఆగాడు.... సావిత్రి రామయ్య భార్యలా గొల్లుమని యేడ్వటంలేదు. అసలు సావిత్రికి స్పృహ ఉన్నట్లులేదు....సావిత్రి ముఖంకేసిచూసాడు....సావిత్రిలో ఎప్పుడూ తనకి కన్పించే ఆ తేలికతనం, అహంకారం, నిర్లక్ష్యం లేవిప్పుడు ... జాలిగా, దీనంగా, హీనంగా, నిస్సహాయంగా. వేటగాడి రైఫిల్‌గుండుకి గురైన లేడిలాఉంది. సరిగ్గా సావిత్రిని అలా చూడాలనుకున్నాడు ... ఆ కోరిక తీరింది. గుండెల బరువుతీరింది....హాయిగా నిట్టూర్చాడు రాజారావు.

256